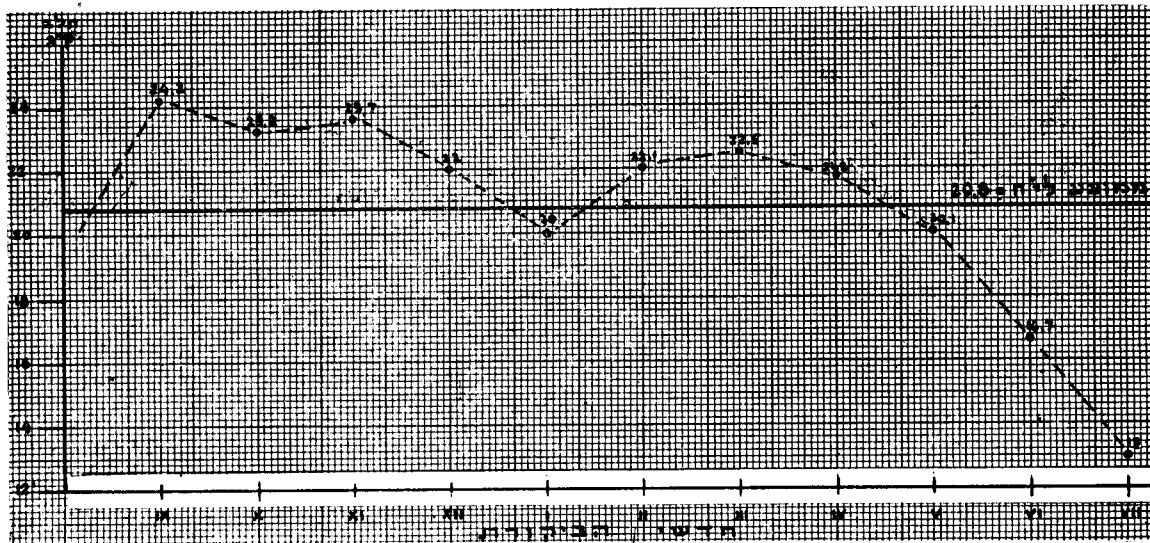

עקומת הלפטציה של „תמרה 1053“

י. ע.

הפרות זקוקות לתפריט מאוזן

פרות חלב הגיונות במספוא גס בלבד (מטיב מעולה) מוכשרות להניב כ־80%–85% מהכמות שיש ביכולתן להניב אילו הוסיפו להן למזונן ק"ג אחד מזון מרוכו לכל 6 ק"ג חלב. אך, כשמסת המזון המרוכו בתפריטן של פרות בעלות משקל חי של 450 ק"ג עולה כדי ק"ג אחד לכל 4 ק"ג חלב, עלול הדבר לגרום לירידה בתנובת החלב ובאחוז השומן וכן עלולות להופיע הפרעות במערכת אברי העיכול.

ד"ר ריד מאוניברסיטת קורנל מצא שמנת מזון, העולה ב־25% (בחמרי מזון נעכלים) על הנורמה המקובלת (נורמות מוריסון), עשויה להעלות את תנובת החלב ב־15%–20%. אולם צריך להיות מובן מאליו שתמורת כל ק"ג מזון מרוכו שיוגש מעל לנורמות תופק כמות קטנה יותר של חלב, לעומת הכמות שתופק מכל ק"ג מזון מרוכו שמאבסים בתחומי הנורמה.

מחקרים שונים הוכיחו שהפסדי האנרגיה בגאזים, שתן וחום כמעט שאינם משתנים בעקב השינויים שחלים ביחס שבין מזון מרוכו והמספוא הגס במנת פרות החלב, אולם לגבי הפסדי האנרגיה בצואה יש לשינויים הנ"ל השפעה רבה. כשמגדילים את חלקו של המזון המרוכו במנה ומקפידים באותו זמן על רמה קבועה לגבי ערכה המזוני הכולל של המנה, יקטנו הפסדי האנרגיה בצואה. כן יופחתו הפסדי האנרגיה בצואה כשהבקר ניזון במספוא גס צעיר (בהשוואה לאלה שנגרמים מחמת מספוא גס מבוגר יותר).

השימוש במספוא גס צעיר לצורך אביסה אינטנסיבית יותר, נחשב כאחד הדרכים הזולים והנוחים ביותר בהעלאת ההכנסה מפרות חלב בכל אזורי המדינה (מדובר בארה"ב).

הערך האנרגטי של המזון הוא בדרגתו וגבוהה ביותר כשהמנה ככלליתה קצובה בהתאם לתצרוכת הקיום של הבהמה, והוא פוחת והולך במידה שהאביסה מתגדשת והולכת. מכאן, לפי עצתו של ריד, יהיה זה חסכוני ביותר לדחות את הבראת פרת החלב והעלאת משקל גופה לעונת היובש שלה, כשמוזנותיה מותאמים לקיום הגוף ולא לייצור החלב.